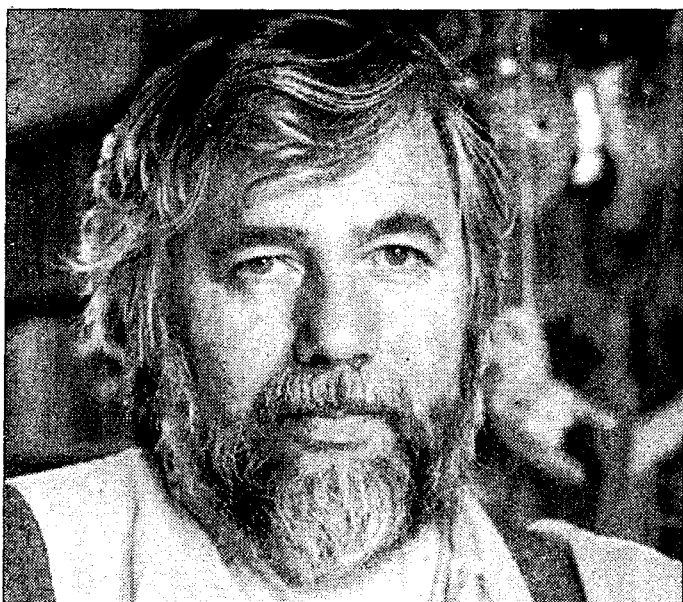

- Norrøn mytologi

REPORTASJE

Torsdag 23. mai 1996 **Aftenposten**

bedre enn X-files

– Jeg har alltid vært fascinert av myter, eventyr og fabler, sier forfatteren Tor Åge Bringsværd.

– Nynazistene må ikke få enerett på bruk av norrøne symboler. De har stjålet vår felles kulturarv, sier Tor Åge Bringsværd.

**HILDE BJØRHØVDE
ROLF CHR. ULRICHSEN (foto)**

Forfatteren mener vi må ta tilbake tyvegodsset fra nazistenes åndelige etterkommere. Han vil at vi skal «gjenerobre» både runealfabetet, ord som «hird», solkors og andre symboler som har vært tilsmusset av nazistene.

– Den norrøne mytologien

er vårt arvesølv, en vesentlig del av vår kulturarv som fortjener å holdes levende, sier han.

I årene 1985 til 1995 utga han tolvbindsserien «Vår gamle gudelære», rikt illustrert av en rekke kjente kunstnere. En samlet tekstutgave av denne billedbokserien, «Den enøyde», er nettopp kommet ut, og Bringsværd bruker stadig stoff fra myter og eventyr i sitt forfatterskap.

– Men er du ikke betenkt over at nynazistene er flittige brukere av norrøne symboler?

– Jo, akkurat som det er sørgelig for det kristne korset at Ku Klux Klan bruker det, sier forfatteren.

– Derfor er det viktig å peke på at bruken er misbruk. Gjør vi ikke oppmerksom på

at dette er røvet fra oss, men later som ingenting, gir vi aksept for at tyvene får enerett på det som er vår kulturarv.

Gamle guder

– Men hva skal vi med disse gamle gudene?

– Nei, hva skal vi med myter og sagn? Hva skal vi med eventyr, med Bibelen? Jeg tror det er myter og sagn som får oss til å tenke og hjelper oss til å forstå hverdagen, sier Tor Åge Bringsværd, som vil at vikingtid, historier om Odin, Tor, Frøya og Loke, gleden over vakre vikingsmykker og kunnskap om Norge i førkristen tid skal bli en naturlig del av vår kulturhistorie.

– Vi har et merkelig mindereverdighetskompleks til

våre egne myter, men ynder å bruke eksempler fra for eksempel gresk mytologi. Samtidig er vi så historieløse at vi svelger en TV-reklame som sier at Munkholm er et fint gammelt øl!

På Island har de den norrøne historien med seg på en helt naturlig måte. Vi lukker hele tiden dørene bak oss.

Skriverstua

I skriverstua på Hølen lever myter og eventyr mellom stive permer i hyllemeter på hyllemeter. Hvor mange bøker det er blitt opp gjennom årene, har han knapt tall på selv. Indiske guder og fantasiskikkelser henger fra tak og vegger. Men vi ser hverken Tor med hammeren eller noen enøyd Odin blant

raretetene han omgir seg med.

– Hva er det ved norrøn mytologi som fascinerer deg så sterkt at du har skrevet et helt tolvbindsverk om emnet?

– Det er ikke bare det norrøne som interesserer meg. Jeg har alltid likt eventyr, fabler og myter generelt, også de norrøne. Vår norrøne mytologi er frodig, farverik og spesiell, sier Bringsværd.

Kjempen Ymer

– Tenk så fantastisk at vi lever på et lik! Mer fascinerende enn X-files, sier Bringsværd, og synes det er skikkelig sus over myten om det første levende ur-vesen, den kjempedigre jotunen Ymer. Odin og brødrene hans drepte kjempen og

skapte vår verden av liket hans. Den tomme hodeskallen ble til himmelhvelvingen.

– Jeg er fascinert av skaperguden Odin, som innrømmer at han ikke skjønner sitt eget skaperverk, men prøver å forstå det. Han gir sitt eget øye for å få kunnskap.

Kjærlighetsgudinnen Frøya gråter seg selv i søvn hver kveld av kjærlighets-sorg! Og hvem overlever ragnarokk? Ikke de snilleste eller de sterkeste, men de tilfeldige, sier Bringsværd, som synes norrøn mytologi er et av de mest spennende, originale og tankevekkende forsøk som finnes på å beskrive vår indre og ytre virkelighet. Det er fantastisk diktning!